

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mária Karasová

Slovenčina trochu inak I.

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Mária Karasová
Kontakt na autora UZ: ZŠ s MŠ Trhovište, 07204,
markakar@gmail.com

Názov: Slovenčina trochu inak I.
Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Ing. Valéria Hudáková

ISBN 978-80-565-0443-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Podstatné mená – delenie	4
Podstatné mená – gramatické kategórie I.	8
Podstatné mená – gramatické kategórie II.	12
Prídavné mená – gramatické kategórie	16
Prídavné mená – rod prídavných mien	19
Slovesá – gramatické kategórie	22
Piktogramy	26

Tematický okruh: *Morfológia – Podstatné mená*

Téma: *Delenie podstatných mien*

1. Do viet doplň vhodné slová :

Rád čítam rozprávkové

Babka má malé chlpaté

..... navaril chutný obed.

Pokazil sa nám

V potoku plával

Na strome čvirikali

(mačiatko, kuchár, vrabce, televízor, knihy rak)

2. Slová v texte rozdeľ na osoby, zvieratá a veci :

pravítko, kačka, poštár, suseda, stolička, žaba, kominár, misa, dvere, krava,
hrebeň, holič, pero, kôň, telefón, otec, pes, skriňa, kukučka, rádio, nožnice, kamarát,
mačka, lyže, babka, papuče, teta, vlk

OSOBY :

.....
.....
.....
.....
.....

ZVIERATÁ :

.....
.....
.....
.....
.....

VECI :

.....

.....

.....

.....

.....

3. Vyhl'adaj v texte a zakrúžkuj všetky vlastné podstatné mená :

Milka Sotáková a Lacko Dubský boli na návšteve v Bratislave. Sadli si na vlak v Košiciach. Prešli stanicami Poprad, Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Žilina a Trnava. V Bratislave ich na stanici čakal strýko Janko a teta Vierka. Doma ich privítal pes Dino a kocúrik Murko. Deti sa tešili na plavbu po Dunaji a na na hrad Devín.

4. Vypíš z 3.úlohy všetky vlastné podstatné mená :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Napíš krsné mená všetkých svojich spolužiakov :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Sem nakresli svojich kamarátov :

Ohodnot' sa sám :

Tematický okruh: *Morfológia – Podstatné mená*

Téma: *Gramatické kategórie podstatných mien I.*

1. Vyhl'adaj v texte podstatné mená, zakrúžkuj ich :

Peter opravuje bicykel. Martin mu podáva kľúče. Včera išli chlapci na výlet a Peter dostal defekt. Spadla mu reťaz. Udrel si pri tom koleno. Bicykel chlapci opravia , koleno sa zahojí. Babka zobrala nôž a odrezala chlieb. Na tanier dala bielu hrudku syra. Postavila na stôl krčah s mliekom. Mlieko má dedko rád. V sade rastie veľa ovocných stromov. Ich kvety lákajú včely, osy aj čmeliakov. Vďaka nim je v jeseni bohatá úroda. Naše mesto má historické divadlo a múzeum.

2. Podstatné mená z 1. úlohy daj do základného tvaru (*nominatív , singulár*) a napíš ich :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

3. Podstatné mená z 2.úlohy rozdeľ podľa rodov a zapíš :

Mužský rod :

.....
.....
.....
.....

Ženský rod :

.....
.....
.....
.....

Stredný rod :

.....
.....
.....
.....

4. Podstatné mená v zátvorkách daj do správneho tvaru a vety prepíš :

a) Kominár je čierny od (sadza).

.....
b) Mám problémy s (matematika).

.....
c) Rodičia mali z (vysvedčenie) radosť.

.....
d) Na mäkkom jablku sa hostilo veľa (mravce).

.....
e) Všetky húsky sme zahnali do (kút).

.....
f) Rozprávali sme sa o (pieseň).

.....
g) (Maroš) chýbal v teste iba bod.

.....

5. Urč rod, pád a vzor upravených podstatných mien zo

4 úlohy :

a)

b)

c)

d)

e)

f)

Nakresli si obrázok pre radosť:

Ohodnot' sa sám :

Tematický okruh: *Morfológia – Podstatné mená*

Téma: *Gramatické kategórie podstatných mien II.*

1. V texte vyhľadaj a zakrúžkuj všetky podstatné mená.

Celý text prepíš :

Zjedol by som zemiakovú polievku. Nepi po cvičení veľa vody! Prečo sa prehrabuješ medzi náradím ? Tohto roku máme veľa kyslej kapusty. Po polievke budeme jesť prívarok s mäsom. Rudko zapil koláč malinovou šťavou. Ty nezajedáš tekvicový prívarok chlebom? Môj brat má rád kapustu, no pred kelom a fazuľou priam uteká. Teším sa na tortu s banánovou plnkou. Z nezrelých čerešní mi bolo zle na žalúdku. V nákupných centrách býva mnoho kaviarní.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

2. Podstatné mená z 1.úlohy rozdeľ podľa rodu :

Mužský rod:

.....
.....
.....
.....
.....

Ženský rod :

.....
.....
.....
.....
.....

Stredný rod :

.....
.....

za priehrštie (čerešňa)

štyri litre (černica)

kompóty z (hruška)

do troch (vrece, orech)

za hrst' (malina)

Nakresli si obrázok pre radosť:

Ohodnot' sa sám :

Tematický okruh: *Morfológia – Prídavné mená*

Téma: *Gramatické kategórie prídavných mien*

1. Vyhľadaj a zakrúžkuj v texte prídavné mená :

Mladý zajac sa vybral na chutné bylinky. Cestou stretol hladnú líšku. Jeho maličké srdce mu začalo silno biť. Hľadal úkryt v hustom kroví. Vyplašil sivú jarabicu. Líšku zaujal voňavý obed oblečený v perí. Vystrašený zajac bol zachránený. Malú chvíľu vyčkal a potom utekal na bezpečné miesto. Prešibaná líška čakala na kraji hustého lesa. Jarabica však odletela opačným smerom.

2. Z 2.úlohy vypíš všetky prídavné mená aj s podstatnými menami, ktoré k nim patria :

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

3. Do viet doplň vhodné prídavné meno :

- a) Tatry sú naše pohorie.
b) Keď je obloha, vidno štíty.
c) Býva tu obyčajne vzduch.
d) Na skalách žijú kamzíky a
..... svište.
e) Kvitnú tu aj rastliny.
f) príroda nás víta s náručou.

(otvorenou, rýchle, vysoké, pekná, zasnežené, plaché, najvyššie, jasná, čistý,
strmých, chránené)

4. K podstatným menám doplň vhodné prídavné meno :

..... konár,

..... kosa,

..... voda,

..... kamene,

..... list,

..... kvietok,

..... tráva,

..... ráno,

..... lúky,

..... potok,

..... cesta,

..... dom,

Nakresli si obrázok pre radosť:

Ohodnot' sa sám :

Tematický okruh: *Morfológia – Prídavné mená*

Téma: *Rod prídavných mien*

1. V slovných spojeniach vyhl'adaj a zakrúžkuj prídavné mená :

zelený trávnik, červené jablko, špinavé ruky, chladná noc, vysoký strom, bohatá nevesta, kráľovský dvor, úrodné polia, teplý čaj, slovenská vlajka, lečivé bylinky, nanuková torta, pyšná princezná, bosý chlapec, múdry človek, voňavý šampón, rýchle auto, vydarená oslava, pestré šaty,

2. Prídavné mená z 1.úlohy rozdeľ do skupín podľa otázok „AKÝ?“, „AKÁ?“, „AKÉ?“ :

„AKÝ?“ :

.....
.....
.....
.....

„AKÁ?“ :

.....
.....
.....
.....

„AKÉ?“ :

.....
.....
.....
.....

3. Oprav prídavné meno a slovné spojenia napíš správne :

rýchla vlak

hladný levy

teplé obed

plný vaňa

silná zuby

mladé otec

veselá deti

modrý oči

4. K podstatným menám vymysli a napíš čo najviac vhodných prídavných mien :

šaty (aké?) :

.....
.....
.....
.....
.....

chlapec (aký?) :

.....
.....
.....
.....
.....

kniha (aká?) :

.....
.....
.....
.....
.....

Ohodnot' sa sám :

Tematický okruh: *Morfológia – Slovesá*

Téma: *Gramatické kategórie slovíes*

1. V texte vyhľadaj a zakrúžkuj slovesá :

Sestra varila obed. Predtým si umyla ruky. Do hrnca vysypala ryžu. Prikryla ju a dusila. Mäso upravila pečením. Upekla aj bábovku. Poliala ju čokoládou. My sme pripravili stôl. Rozdali sme taniere a príbory. Zabudli sme na poháre. Pozýva nás jesť. Dobre sme sa nasýtli. Riady umyla mama. Teraz všetci odpočívame. Rodičia pozerajú televíziu a brat číta. Sestra pije čaj.

2. Vypíš všetky slovesá z 1.úlohy a napíš ich v neurčitku :

sloveso:

neurčitok :

.....
.....

.....
.....

4. Vyčasuuj slovesá v 2.osobe množného čísla :

prítomný čas minulý čas budúci čas

piť

kosiť

písať

lietať

5. Slovesá v zátvorkách daj do správneho tvaru v prítomnom čase . Vety prepíš :

a) Vladko (chcieť) na meniny korčule.

.....

b) Dnes (fúkať) silný vietor.

.....

c) My (pracovať) na pozemku.

.....

d) Slnko (svietiť) do okien.

.....

e) Ľudia (chodiť) do lesa.

.....

f) Vy (pestovať) kaktusy?

.....

6. Zopakuj si všetky gramatické kategórie slovies :

OSOBA : JEDNOTNÉ ČÍSLO MNOŽNÉ ČÍSLO

1.os. *ja* *my*

2.os. *ty* *vy*

3.os. *on, ona,ono* *oni, ony*

ČAS : *prítomný* *minulý* *budúci*

Nakresli si obrázok pre radosť:

Ohodnot' sa sám :

Piktogramy

Pozoruj. Hľadaj.

Počúvaj.

Rozprávaj. Čítaj

Nájdí dvojice. Spoj čiarou.

Vyfarbi. Nakresli obrázok.

Píš perom.

Zakrúžkuj:

Prečiarkni.

Vytlieskaj.

Pracuj vo dvojiciach.

